

Het heiligenboek

Adalbert van Praag Tom Zwaenepoel

Vojtech wordt in 956 geboren in Midden-Bohemen in het huidige Tsjechië als zoon van een Boheemse vorst. Zijn moeder is verwant met de Duitse koning Hendrik I. Vanaf 972 studeert hij tien jaar onder Adalbert van Maagdenburg in de Domschool van Magdeburg. Vojtech, die na Adalberts dood diens naam overneemt, wordt in Praag tot priester gewijd (981). Twee jaar later wordt hij als eerste Tsjech bisschop van Praag.

Hij strijdt tegen heidense gebruiken en de verkoop van christelijke slaven aan heidenen en joden. Als blijkt dat zijn hervormingen voor de clerus niet doorgezet kunnen worden, legt hij in 988 zijn ambt neer, vlucht naar Rome en wordt benedictijner monnik.

Samen met twaalf monniken keert Adalbert in 992 terug naar Praag, waar hij het klooster BĎevnov sticht. Vanuit dit religieus-culturele centrum onderneemt hij missiezendingen naar Hongarije en Polen, waar hij aartsbisschop van Gnesen (Gniezno) wordt. Opnieuw leiden zijn strenge eisen voor geestelijken en volk tot weerstand en vlucht, ditmaal naar een Romeins klooster (994), maar gehoorzaamheid aan paus en keizer dwingt hem tot terugkeer. In de buurt van

Danzig wordt hij in 997 door heidense priesters neergeslagen en met lansen doorboord. Een adelaar bewaakt zijn lichaam tot hij in Gnesen in de dom begraven kan worden.

Vermoedelijk is Adalbert niet opgewassen tegen de chaotische toestanden in Praag en klasseert hij zijn opdracht te voorbarig als 'mislukt'. Ook een meer ervaren en minder gevoelige bisschop zou hier moeilijkheden hebben ondervonden, zeker in onze tijden, waar de opdrachten en verantwoordelijkheden van leidinggevende geestelijken loodzwaar en niet zonder risico zijn.

Adalbert trekt zich niet terug in een klooster, maar wil veel meer zijn bescheiden krachten en groeiende capaciteiten op het veld van de missie in het Oosten bewijzen. Hij overwint zijn eigen bedeesdheid en waagt het als missionaris-bisschop. In een schier uitzichtloos missieneringsgebied (Polen), waar hij zonder spectaculaire successen uiteindelijk de dood van een martelaar sterft, vertrouwt hij alleen op God. Vertrouwen is het fundament van ons geloof. Tijdens zijn pontificaat riep Joannes-Paulus II telkens opnieuw op om „niet bang te zijn” en „vertrouwen te hebben”. Wie tijdens moeilijke en pijnlijke momenten zijn of

haar lot in de handen van de Schepper legt, zal hoop, kracht en moed vinden.

Precies daarom berust deze bisschop niet in moeilijke situaties en gaat niet – zoals men vandaag vlug zou zeggen – kapot aan 'identiteitscrisisen'. Zijn innerlijkstem zegt: „Geef niet op, blijf doorzetten, ook als veel of (bijna) alles tegenvalt, want het echte resultaat zie je pas op afstand, aan het einde van de lange weg die je hebt afgelegd.” Dat Adalbert ondanks zijn tegenslagen en mislukkingen toch zijn stempel op het christelijke leven in Polen en in heel Midden-Europa heeft gedrukt, bewijst niet enkel zijn eretitel 'apostel van Pruisen'. Met zijn leven en dood legde hij ook het fundament voor de Europese identiteit en eenheid.

Daarover zei de Poolse paus Wojtyla het volgende: „Hoe kan men een 'gemeenschappelijk' huis voor heel Europa bouwen, als het niet met de bouwstenen van het geweten van de mensen opgericht wordt? Voor de realisatie van dit bouwwerk zette Adalbert zich in. Voor deze toekomst offerde hij zijn leven. Vandaag herinnert hij ons eraan dat een nieuwe samenleving niet zonder de vernieuwde mens gebouwd kan worden. Hij is de meest stabiele grondslag van de maat-

schappij.” Deze woorden sprak Joannes-Paulus II in zijn homilie tijdens de mis in Gniezno op 3 juni 1997.

In de schilderkunst wordt Adalbert van Praag vaak afgebeeld als (aarts)bisschop, missionaris of martelaar. Hij is meestal te zien als een bisschop, zijn hoofd in de hand dragend, met staf, boek, roeispaan, met adelaar. Hij is uitgeroepen tot een van de patroonheiligen van Bohemen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

23 oktober, 16.37 uur, Canvas. Voorlaatste aflevering van de documentaireserie *Nooit meer dezelfde* over belangrijke momenten in de recente Belgische geschiedenis. Vandaag: kettingbotsing op de E-17 in 1996, het verdwenen dorp in de Antwerpse haven in 1960 en de eerste Belgische harttransplantatie in 1973.

24 oktober, 16.32 uur, Canvas. Aflevering 7 van *De leraarskamer*, historische verhalenserie waarin gepensioneerde leraars en leraressen van diverse generaties vertellen over hun beroep, hun school, hun onderwijsmethoden en de opvoeding van de kinderen. Vandaag *Terugblik*.

25 oktober, 15.40 uur, Canvas. *Bobby Fischer Against the World*. Documentaire uit 2011 over het excentrieke en geniale, maar terzelfder tijd ook getormenteerde Amerikaanse schaakgenie Bobby Fischer.

25 oktober, 23.15 uur, VRT één. *Mr. Holland's Opus*, Amerikaans melodrama uit 1995 over componist Glenn Holland (gespeeld door Richard Dreyfuss) die ervan droomt een magnum opus te schrijven dat zijn naam voorgoed zal vestigen in de muziekwereld, maar zich wijdt aan de opvoeding van leerlingen.

De vrome kudde

Op de bus Ingezonden door Martha Vantichelt

Een vrouwtje stapt op de bus en geeft een zak pinda's aan de chauffeur. Die kijkt eerst verbaasd, dan dankbaar en speelt meteen een handvol pinda's naar binnen. Met de mond vol vraagt hij:

– Waarom wil u die pinda's niet meer eten?

– Ik lust namelijk geen pinda's...

De buschauffeur kijkt verbaasd en wipt nog een pinda naar binnen.

– Waarom koopt u ze dan?

– Omdat ik de chocolade eromheen zo lekker vind!

Op de bus Ingezonden door Bert de Groot

Een man doet examen als buschauffeur. Op een gegeven moment vraagt de examinator:

– Veronderstel dat je met een volle bus pal op een onbewaakte overweg panne krijgt. Je remmen zijn geblokkeerd en in de verte komt een trein aan gedenderd. Wat doe je?

– Ik bel mijn oudere broer.

– Waarom je broer?

– Nou, die heeft nog nooit zo'n ongeluk gezien!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

wisselwerking huisvesting	↓	Romeinse keizer zuidvrucht	↓	in orde lijst	↓	aanval	↓	verharde huid	↓	voorzetsel
↓		6		↓		↓				↓
prijzlijst wijnsoort	→				2		berg- plaats muggen- larve	→		
↓					Griekse kaas	→			3	
Frans eiland stop- plaats	→		erf om boeren- woning zangstem	1					naamloze vennoot- schap (Fr.)	
↓	7		↓		vogel- verblijf	→			↓	
plaats in Engeland		oude leng- temaat vreemde munt	4		groente nog eenmaal	→			8	droog
↓		↓			ijzeren mondstuk	→			lidwoord	↓
spot vrucht	→	5						zangnoot	9	
↓					stemming	→				

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: STOFDOEK

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---